

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Перодплата у Львові в бюрі днєвників Люд. Пльона і в п. к. Староствах на провінції: на цілий рік зр. 2.40 на пів року зр. 1.20 на чверть року „ —.60 місячно „ —.20 Поодинокє число 1 кр.

Виходить у Львові по дня (крім веділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і администрация: у жид. Чарнецького ч. 8.

Письма приймають се лиш франковані.

Рукописи звертають се лиш на окреме жаданє і на вложенєм оластє почтової.

Визначення незвичайної вільві від оластє почтової

Додаток до „Газети Львівської“.

З почтовою пересилкою: на цілий рік зр. 5.40 на пів року зр. 2.70 на чверть року зр. 1.35 місячно „ —.45 Поодинокє число 3 кр.

Доля наших емігрантів, що їдуть до Бразилії.

(Два вірці.)

В справі долі наших емігрантів одержала Gazeta Lwowsk-a сідуючі подробиці з достовірного жерела :

Бразилійське товариство еміграційне (Societa brasiliana metropolitana) зобовязало се супротив правительства бразилійського, приставити до краю під дуже користними услівями до 10 лїт мілїон емігрантів віри католицької (що найменше по 100.000 річно) і розділити їх яко рїльників по неудраних просторах у всїх удільних державах сєго великого краю.

Найбільше емігрантів, бо звиш пів мілїона позискано доси з Італїї. Але що не можна було доставити цілої маси хлїборобів з одної держави, то товариство еміграційне розпочало через своїх агентів агітацію по інших краях. Звернено іменно увагу на австрийську Монархію, а в нїй передовсім на Галичину, звідки сподївано се великої доставки.

Що та надїя сповнила се вповні, доказом горячка еміграційна, яка опанувала сєлян у західній часті краю більше менше від року і все ще шириє се. А яку велику вагу привязують агенти бразилійського Товариства еміграційного до еміграції з Галичини, показує се з поголоски, котру оповїдають собі в Дженові (Генуї), що сєму товариству удало се навязати зносини з львівським комітетом товариства сєл. Рафаїла під такими услівями, що комітет зобовязав се, не означуючи речинця, доставити 50.000 сєлян галицких, котрі мають одер-

жати вільний перевіз і осїдати в Бразилїї після свого вибору.

За охотними до еміграції пошукують з цілою безваглядністю, а що угода заключена з бразилійським правительством забезпечує Товариству еміграційному немалї користи, то органи Товариства не перебирають в средствах, щоби зискати як найбільше людий. В наслідок того цілий ряд агентів і їх підручників уважає емігрантів за жерело своєї поживи, а з того користають також і інші особи, котрі в який небудь спосіб входять в зносини з емігрантами. Несовістним агентам приходять тим легше то визискуване, що емігранти не знають авї мови, ані відносин краю, а в дорогу вибирають се без приготавлення і спускають се лиш на свою судьбу; отже обманці обдирають їх як в Дженові аж до хвилї виїзду так і в Бразилїї по приїзді. З тої причини ц. і к. консулять в Дженові відраджує з цілою рішучістю вибирати дорогу через Італїю а іменно через порт в Дженові.

Ледви емігранти приїдуть залїзницею на головний дворець в Дженові, кидає се на бідаків ціла товпа готельників і провідників (тип обманців свого рода) і жертвують свої услуги „остерігаючи перед обманцями“, заповнюють поміч в вишукавю доброго і дешевого мешканя і взагалї опіку аж до вступлення на корабель. Відтак провадять їх до найгірших нор в пристани і там за найгірше поміщенє в тісних душних і темних комітках видирають послідний крейцар, а коли вже гроша не стане, забирають без милосердя одїж. За доказ великого здиретва можуть служити рахунки готельників, зложенї у власти поліційної в Генуї, після котрих н. пр. шістьом емігрантам, між котрими було двє дїтий, казали заплатити за

нічлїг, за зупу, кусник вареного мяса і три фляшки вина а радше зафарбованої води — 32 ліри (т. в. 16 зр.) інші знов чотири емігранти мусїли за зупу, кусник мяса, трохи салати і двї фляшки вина заплатити 40 лір (т. в. 20 зр.), отже три рази тїлько, що в добрій рєставрації.

Щє гірше виходять ті, що маючи при собі трєх гроша уживають тих пєвок до посєредництва при виїзді. Один емігрант з Галичини, передавши готельникови 100 зр. до виїзду, одержав від него 100 лір, з заповнєнем, що стїлько належить се після курсу. (А треба знати, що ліра італїянська має наших 50 кр. отже за нашого римського належить се 2 ліри або за 100 зр. наших 200 лір). Другий знов дав всі свої гроші 400 лір до виїзду. Коли всів на корабель, довідав се, що єму видано 20 фальшивих штук золотих монет. Якийсь Тиролець заплатив 145 лір за перевіз. Незадовго по відїзді, коло Савони попсовав се корабель і мусїл вертати до порту. Тиролець зажадав від агєнта, у котрого купив карту корабельну, звороту грошей, але дістав відповїдь, що до того не має права, а має лиш право до перевозу на иншїм кораблї, але якїнци агент обїцав постаратись бодай о частковий зворот грошей. Агент той дістав від підприємства перевозового всі гроші, а Тирольцєни звернувши лишє 25 лір, а рєшту лишє собі, бо казав, видобите тих грошей коштувало єго богато заходу.

Злочинне визискуване емігрантів збільшає се так дуже, що навіть не лиш газети відивязують се о тїм з обуреєм але навіть і власти поліційна розвєла карне сїдство против найбільше скомпроїтованих агентів і доставила так обтяжающих доказів, що 24 агентів і го-

ЧИМ ЛЮДИ ЖИВИ. (Гігієнічно-культурна розвідка).

ІІ. Вселякі матеріали на поживу — Збіжє і стручкові рослини. — Огородовина. — Обрїєтники і губи. — Дрїбні звірята яко пожива. — Канїбалїзм або людодїєство. — В чїм єсть вартїєсть поживи і яко она відживляє тїло. (Дальше.)

Як груба звірина, так ще більше птици могли аж тогди служити людем за поживу, коли ті ставали вже на досиєт великїм стєпени культури і научили се ловити їх вселякими способами, ваглядно їх стрїляти. Не будемо тут далеко сєгати в глибоку старину, а пригадаємо лиш, що вже Жиди живили се перепєлїцями на пустинї. Гусь, котра яко позиточна птиця має цікаву свою історію була вже звїєстна стародавним Єгиптянам, бо останки єї знайдєно в пірамідах а факт, що Жиди до нинїшного дня люблять їсти гуси — що навіть для них єсть певного рода характеристикою — єсть доказом, що они звичай споживаня гусий вивєсли вже з Єгипту. Гуси були звїєстні також і Римлянам і уважали се у них за свєятї

птици. Деякі птици, от хочби голуби, приношено богам на жертву, а то єсть одним доказом більше, що люди вже дуже давно живили се мясом птиць.

Але може найцікавішим єсть уживанє на поживу дрібних звірять, звірять вишого рода, і то инодї так гідких бодай на першїй погляд, так страшних, що аж з дива не сходять, як можна спєць подібного уживати на поживу. Рїч майже певна, що не по иншого лиш голод мусїв первїєтно спонукати людий брати собі ті звірята на поживу. То потверджують факти навіть з нинїшних часів. Голод в шїєдєсяти роках, а іменно в 1866 р. спонукав був наших людий в декотрих сторонах на Подїлію жмивити се т. зв. скальками або черепацями. Суть то загально звїєстні звірята, котрі сидять на днї рїк і ставів в намулі в двох мушлях, стулєних до купи мов двї жменї. Від того часу стали се ті звірята можна би сказати народною поживою в декотрих сторонах. В декотрих сєлах над Серєтом можна лієтом побачити перед хатами на улици цілі купи побитих скальок — то знак, що звірята з них пішли людем на пожиток. В сєлах тих вибирив се по кільканадцєтеро людий з коновками на рїку і вишукують там скальки, котрі відтак приносять домів, вибирають з них звірята і варять з них юшку, котру закрїшують петрушкою і цибулею, або смажаєт їх на маслі. Єсть то незла пожива, однакож треба до неї привикнути, бо и. пр. смаженї черепиці не мають майже нїякого смаку а під

зубами роблять таке вражїє як коли б гризло се гуму елєстичну. Що подібні звірята морєкї служать за поживу многим народам, котрі живуть над морем, о тїм чєй не потреба й згадувати. Декотрі з тих звірять, як н. пр. устриця, суть навіть великим присмаком. Треба-ж тут ще й то пригадати, що устриці їдять се зовсім сирї, ба навіть ще й живї несуть се до рота. Устриці належать до тих звірять низшого рода, котрими люди живили се инодї тисячі лїт тому назад. Вдовж побережа Данїї і даньських островів, над морем, в котрїм нинї устриць зовсім нема, знаходять се глибоко під землею останки устриць разом з останками других звірять, котрими чоловік живив се ще в самих перших початках розвоє людєского рода. Римляни знали і їли устриці ще на яких сто лїт перед рождєством Христовим, а штучна годівля устриць вєде се вже яких 2000 лїт. Як великими масами минають се устриці, досиєт будє згадати, що сам Париж зїдав їх рїчно около 75 мілїонів штук і що в самїм Марєн недалеко мїєста Рошфор вигодувано н. пр. в 1876 р. аж 80 мілїонів штук. Які величєзні доходи приносить устриця тим приморєским мешканцям і людем що ними торгують, можна собі легко уявити.

Мало що не таке саме значїє як устриці мали ще до недавна великі слимакї, котрі на зиму залїплюють свою шкаралупку камїним дєнєм. Вже Римляни любили дуже їсти слимаки і годували їх штучно. Якийсь Фульвій

ВІДЕНЬСНА ФАБРИКА АМАЛІ

поручає

найновіше патентоване начинє кухонне з вні гальванічно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалією.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардинська і у всіх більших торговлях веліза.

Готель Вікторія

Львів ул. Гетманська
Комнати з постелию від 80 кр.
на добу і більше.

Реставрація в тім самім готелю від 16 с. м. у власнім заряді. Пиво лиш пільзеньське поручає ласкавим взглядом **І. Войсе** 13
власитель готелю реставрації.

Інсерати

(„оповіщення приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Газету Львівської“ приймає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улиці Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиція місцева тих газет.

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целюидиновий, течі, шкла, хемікалія найдешевше купити можна впрост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні урядження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури лянні і ковані. — Помпа, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся каталогіи.